GAZETA KRAKOWSKA

Nro 20.

z KRAKOWA DNIA 10 MARCA 1824 ROKU we SRODĘ.

Z Warszawy d. 1 Marca.

Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu.

Gdy Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu wprowadzaiąc z dniem 1 Stycznia r. b. nowy i iednostayny do wszystkich cen stępli używać się maiący gatunek papieru pod stępel, papier stęplowany dawnieyszych gatunków stopniowo z kursu wywołać postanowiła, przeto uwiadomia ninieyszem wszystkich, kogo to dotyczeć może, iż papier stępla szacunkowego ceny zł. Pol: 10 i wszystkich wyzszych cen na papierze dawnieyszego gatunku pod stępel używany wybity, z dniem 1 Czerwca r. b. z kursu wywołanym zostanie. — Kazdy zatem interessent, któryby ilość iakową papieru stępla szacunkowego wcale nie żapisanego cen wyższych począwszy od zło: Pol: 10 włącznie posiadał, winien przed terminem wyżey oznaczonym, to iest: przed dniem 1 Czerwca r. b. zgłosić się do Składu Głównego Woiewódzkiego Materyiałów Stęplowych, i tamże papier gatunków dawnieyszych, za papier teraźnieyszego gatunku bez iakieykolwiek bądź dopłaty wymienić, po dniu bowiem ostatnim Maia r. b. nietylko wymiana takowa mieysca mieć nie będzie, ale nadto papier stępla szacunkowego cen ninieyszem obwieszczeniem z kursu wywołanych, iako nie ważny, pod karami Artykułem 21 Ustawy Stęplowey za kontrawencyią stępla przepisanemi, do żadney czynności po dniu 1 Czerwca r. b. sporządzoney, użytym bydź nie może.

Działo się w Warszawie dnia 19 Lutego 1824 roku.

Z polecenia Ministra Prezyduiącego:
Radca Stanu: (podpisano) *Plater.*
Sekretarz Jeneralny:
(podpisano) *Kruszyński.*

Z Petersburga d. 30 Stycznia d. K.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

W Naywyższym Ukazie Jego Cesarskiey Mości do Rządzącego Senatu, pod dniem 21 Stycznia, wyrażono: — "Przez wzgląd na długą i gorliwą służbę Radcy Taynego, Senatora, Nowosilcowa, Nayłaskawiey mianuiemy go Rzeczywistym Radcą Taynym."

Podług gazety Petersburgskiey Akademickiey: przez Naywyższe dyplomata,

pod dniem 1 Stycznia r. b., Kniaź Mingrelski, Tariel- Dolijanów, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem orderu S. Anny 1wszey klassy.

Margrabia Pauluzzi, Jenerał Adjutant, przybył do stolicy.

Od granic Hiszpańskich d. 18 Lutego.

Przybyły w nocy na 18 b. m. do Perpignanu Hr. Galife, adiutant Ministra woiennego, po rozmowieniu się z Jenerałem porucznikiem Rottenburg, poiechał zaraz do Katalonii.

Baron Eroles przybył nakoniec lubo bez woyska do Barcelony. Towarzyszyły mu naywyższe prowincyionalne władze i miano zaraz sprawcom rewolucyi r. 1820 we 24 godzinach kazać wyiechać z miasta.

W przeprawie pod Behobie miana iest naywiększa baczność. Xże Anglona mógł tylko na mocy paszportu Posła Francuzkiego za granicę przeiechać. Grand ten Hiszpański bawi ieszcze w Baionie i udaie się przez Grenoble do Włoch. Jnni Hiszpanie, iak n. p. Margr. Florida-Blanca zwroconemi zostali. W Baionie oczekiwany iest co chwila w powrocie z Madrytu P. Marcellus.

W Perpignanie ziawił się cudowny lekarz. Jest to Hiszpan i służył miał w woysku wiary. Uzdrawia opętanych i dupuszcza się innych zabronionych rzeczy. Prezydent tamteyszey gminy zdał go iuż policyi.

Z Madrytu d. 14 Lutego.

Wydany na rzecz Królewskiego woyska wyrok stanowi: że wdowy lub dzieci poległych na placu boiu lub na rany zmarłych woyskowych, pobierać na przyszłość będą płacę, jaką oni pobierali, iako pensyią. Pomarli w więzieniach lub w przemocy nieprzyiaciela, uważanemi są iak gdyby na placu boiu polegli. Codzienna płaca dla wdow lub dzieci żołnierza lub dobosza wynosi 2. kaprala 3 a sierżanta 4 reale. Do tey ostatniey klassy należą wdowy i dzieci tych, ktorzy przez konstytucyyny rząd smierć ponieśli, i azeby nie padła na nich plama niesprawnie poniesioney smierci, w zaświadczeniach zeyścia ma bydź dodane: „Umarł chwalebnie i zaszczytnie w obronie swey religii i swego Króla.„ Szlacheckim i innem znakomitem rodzinom, które takimże sposobem pokrzywdzonemi zostały, iako też skazanym przez Stany na kary galerowe, zapewnia ten wyrok inne oznaki i wynagrodzenia.

Drugi wyrok nakazuie ukończenie gościńca z Madrytu przez Karolina i Grenadę do Malagi, do którey roboty użytemi bydź maią galerowi więźnie. Do przyłożenia się zaś do tego ukończenia wzywa rząd do składek Biskupów Jaenu, Malagi i Grenady i kapituły. Jmiona przykładaiących się będą drukiem ogłoszone.

Jenerał Capape, z przydomkiem del Royo, który od pługa wyszedł na jenerała, otrzymał od Króla w podarunku piękny powoz z herbem, który mu Monarcha nadał, składaiacy się z koła, nad ktorym leży oś wozowa, a na końcu okazuie się ręka z mieczem.

Ogłoszenie przebaczenia iest iuż bardzo bliskie. Wyrok w tey mierze składać się ma z 18 artykułów i zapewnia każdemu Hiszpanowi przebaczenie za okazywane od 7 Marca 1820 do 1 Października 1823 polityczne mniemania,

wyiąwszy iednak: 1) hersztów buntu na wysspie Leon; 2) tych, którzy w Kadyxie, Las Cabezas i Korunie sztandar buntu podnieśli; 3) officerów i władze, którzy J. K. M. do zaprzysiężenia konstytucyi zmusiły; 4) Hr. Abisbal i brata iego Alexandra, którzy w Ocana konstytucyią wykrzyknęli; 5) morderców Kapłana Vinuesa, (z ktorych dwoch ma już bydź na śmierć skazanych); 6) sprawcow buntu d. 19 Lutego i podobnych gwałtów; 7) członki Stanów, ktorzy w Sewilli na złożenie z tronu Król i ustanowienie konstytucyyney rejencyi głosowali, wyiąwszy dwoch, którzy w Kadyxie przyłożyli się istotnie do uwolnienia Króla (iednym z nich iest Alava); 8) sędziow, ktorzy trudnili się sprawą d. 7 Lipca; 9) sprawców popełnionych w San Sebastian i Korunie mordow; 10) Hiszpanow, ktorzy do obcych kraiów uciekli i tam przeciw Tronowi i Ołtarzowi piszą; 11) tych nakoniec, którzy w zgromadzeniach ludu przeciw prawności tronu mowili. Obiętych w tych wyięciach nie zasłaniaią nawet zawarte z jenerałami Francuzkiemi kapitulacyie (iak na przykład Ballasterosa.) Ostatni artykuł nakazuie uwolnienie wszystkich za polityczne mniemania uwięzionych i przywrócenia ich do własności. — Przebaczenie dla stronników Józefa Bonapartego, poźniey dopiero nastąpi.

Zmiana Ministrów zdaie się bydź niezawodną; sądzą nawet, że i zręczny Heredia ulegnie losowi swoich poprzedników.

Mowią także, iż w mieysce zakazanego dziennika *Restaurador* wychodzić będzie nowa Monarchiczna gazeta, którey redakcyią poruczoną maią PP. Luta i Hermosilla.

Surowe środki przeciw burzycielom zaczenaią zwolna skutkować; zmnieyszaią się kradzieże, i t. d.

Władza miasta Kartageny wystawiła w mieysce kamienia konstytucyynego pomnik Królowi Ferdynandowi; kilku liberalistów chcących przerwać tę uroczystość, zostali ukaranemi.

Osadnicze woysko Francuzkie iest iak następuie rozłożone: W Madrycie stoią dwa pułki strzelców i 4 liniiowe, wraz z oddziałem gwardyi Szwaycarskiey, a ieden w Arganda (pod Madrytem); w Kadyxie 2 pułki strzelców i 4 liniiowe, wraz z pułkiem lekkiey piechoty; w Burgos pułk strzelców; w Vittoria takiż i pułk piechoty; w Santona pułk lekkiey piechoty i takiż w San Sebastian; w Tolosie i Pampelunie ieden pułk piechoty; w Barcelonie 3 pułki liniiowey piechoty, ieden strzelców, ieden huzarów i ieden lekkiey piechoty; w Figueras pułk piechoty, i po iednym pułku w Kartagenie, Badaioz i Korunie.

Z Londynu d. 19 Lutego.

Na wczorayszem posiedzeniu izby niższey Parlamentu Alderman Wood żądał zniżenia opłaty od węgli, a P. Wortley zapowiedział, iż wniesie, ażeby zwierzyna orzeczoną była własnością tego, na którego znayduie się gruncie. Potem Lord Nugent w zabranym głosie uczynił dawno zapowiedziany wniosek względem woyny Hiszpańskiey: "Ministrowie (rzekł) z swoim systematem neutralności złamali wiarę publiczną; okazywali niejako przychylność do konstytucyyney Hiszpanii, lecz zrządzili iey wszelkie złe i postępowali zupełnie iako sprzymierzyńcy Francyi. Zdaie się, ze

)2(

nie obeszła ich nawet upokarzaiąca odpowiedź, z iaką gabinet Francuzki nasze pośrednictwo odrzucił. Twierdzili z pewnością, iż Francyia niema zamiaru czynienia w Hiszpanii zdobyczy; lecz wydany przez Xcia Angouleme w Anduiar wyrok, chociaż tchnie ludzkością tego Xcia, nie okazuież samowładney potęgi? Nie powiewałaż chorągiew Francuzka w zdobytych mieyscach? Ministrowie nasi nietylko nie okazali żadnego z tego powodu nieukontentowania, ale owszem nakazali Posłowi naszemu P. A'Court oddalić się od konstytucyynego rządu; środek obrażaiący i nieprzyiacielski, do którego Stany przez prawne złożenie Króla nie dały powodu. Tayne instrukcyie P. A'Court tak dobrze wiadome były roialistom, iż ofiarowali mu nawet wielkorządstwo Sewilli, otoż to była neutralność! Nie iest także taiemnicą, że P. A'Court pisał do Jenerała Alava, aby poszedł za przykładem zdrayców Abisbala, Morillo i Ballasterosa. A iakąż dał odpowiedź Stanom, gdy oświadczyły się uznać niepodległość południowey Ameryki? Aż nadto pobłażano Francyi, i wiele szkodowaliśmy przez dozwolenie ścisłego zamknięcia brzegów Hiszpańskich i przetrząsania kupieckich naszych okrętów. Przez nagłe oddalenie się naszych ajentów tak dalece interessa nasze były zaniedbane, iż dwoch Angielskich kapitanów szukać musieli pomocy Północno - Amerykańskiego Konsula. Wszakże i w tey chwili nie wiele powiększyło się nasze znaczenie w Hiszpanii; cały handel tego królewstwa znayduie się w ręku Francuzów. Zgoła ów Burbonów związek, którego zerwanie tyle nasz trudów i krwi kosztowało, iest znowu ściśley spoiony niżeli kiedy był. Z tego powodu żądam, aby cała korrespondencyia P. A'Court z Ministrami udzieloną izbie była. — P. Canning: "Ja na uwagi zacnego Lorda w krótkości odpowiem. Gdy P. A'Court Sewillę opuścił, przewodniczył mu oprócz instrukcyi, własny iego rozsądek. W pierwszey było wszystko przewidzianem, oprócz złożenia Króla z tronu. P. A'Court opuszczaiąc Sewillę, oświadczył, iż nayblizey Kadyxu znaydować się będzie; udą się do San Lucar, a ztamtąd dopiero do Gibraltaru. Z ostatniego mieysca pisał, że gotów iest przybydź do Kadyxu, aby tylko iego obecność zgadzała się z bezpieczeństwem Króla. Lecz nie waham się oświadczyć, że ia i moi kolledzy nie uznaliśmy za rzecz przyzwoitą, aby Poseł Krola znaydował się w oblężoney twierdzy. Do nas więc, ale nie do P. A'Court należy na ten punkt odpowiedzieć.„ — P. Sturges Bourne wspieraiąc dopiero mowiącego Ministra, wyraził między innemi iak mało czyniłoby Anglikom honoru walecznie pod dowodztwem Abisbala, Morillo i Ballasterosa, których opór przeciw Wellingtonowi w r. 1812 w świeżey ieszcze tkwi pamięci, tudzież, iż P. A'Court nie pisał do Alawy iako Poseł, ale iako człowiek prywatny. Nakoniec wniósł, aby izba oświadczyła, iż uznaie korzyści, które z zachowaney przez rząd J. K. Mci neutralności dla kraiu wynikły. Wniosek ten 171 głosów przeciw 30 przyięty został. Lord Nugent uczynił w tymże przedmiocie drugi wniosek, lecz ten bez głosowania odrzucony został. Zastanowienia rzecz godna, iż P. Robert Wilson, który należał do zdarzeń w Hiszpanii nieodezwał się wcale do tych sporów.

Na dzisieyszem posiedzeniu izby niższey zapowiedział P. Martin, iż wniesie o wyznaczenie kommissyi do rozpoznania moralnego wpływu hec niedzwiedziów i zwierząt. — P. Tomasz Wilson wniosł o zmnieyszenie opłaty od wina. — Potem wszczął się żywy spór o złożenie rachunków przez bank. —— Lecz żywszy daleko wzbudził spor wniosek P. Grattan, aby złożono izbie listę wszystkich urzędow, do których wedle billu r. 1793 katolicy Jrlandscy maią równe prawo iak protestanci. Mówca twierdził, iż lubo w Jrlandyi iednego tylko protestanta przeciwko dziesiąciu katolikom liczyć można, przecież pomiędzy dziewiąciu protestanckiemi urzędnikami, iednego tylko katolika znaleść można. Lord Althorp sądził to porównanie ieszcze bydź za małem. Sekretarz jeneralny Goulburn i Kanclerz Skarbowy zbiiali wniosek; ale gdy ostatni wymienil dwoch katolików na celnych urzędach powstał śmiech i nagana. P. Newpot mowił przeciw niesłychanemu prześladowaniu, którego Jrlandscy katolicy doznaią. Nakoniec zabrał głos P. Canning. " Przy każdey sposobności (rzekł) broniłem Jrlandskich katolikow; ale zdaniem moim nie należy tu brać ogólnie pytania, bo nie idzie o zdatność katolików do urzędów. Ja pewnie byłbym pierwszym do twierdzenia, że między Monarchą i ludem z powodu religii żadna nie powinna zachodzić różnica, ani też wyłączenie z powodu religiynego mniemania. Lecz należy tu zastanowić się nad innym punktem: możnaż koronie czynić zarzut, iż wedle woli używa niezaprzeczonego swoiego prawa udzielania godności i urzędów komu iey się podoba? albo możemyż ią przymusić do zasiągania naszego zdania względem udzielenia urzędu protestantowi lub katolikowi, ażeby równowaga między obiema religiiami nie była przerwana? W ogóle uważam wniosek P. Grattan dążący iedynie do pomnożenia nieprzyiaźni i zazdrości pomiędzy wyznawcami obu religiy, i dla tego oświadczam się przeciw niemu. „ Jakoż 38 głosami przeciw 11 odrzucony został.—Doktor Lusington wniósł aby izba zamieniła się w wydział dla rozpoznania urządzeń względem niewolników.

Na dzisieyszem posiedzeniu izby wyższey Hr. Groswenor zwrócił uwagę izby na złagodzenie praw o polowaniu, ponieważ mnostwo ludzi bywa za iego przestąpienie uwięzionych.

Lord Grenville wyiechał na swoie poselstwo do Hagi.

W mianowaniu P. Rowcroft jeneralnym Konsulem W. Brytanii i Peru, nazwany tylko iest ten kray prowincyią z iey przyległościami.

J. K. Mość mianował P. Daniela Hamilton kommissarzem przy złożoney w Sierra Leona kommissyi do uskutecznienia zawartych traktatów między NN. Królami Francuzkim, Portugalskim i Niderlandskiem względem zniesienia handlu niewolnikami, a Pana Wood regestratorem.

Pożyczka Grecka, którą początkowo podawano od 1 do 3 mill: rozciąga się do 4 mill: Fs.

Woienne nasze okręty Najade i Chameleon popłynęły z szczególnieyszemi zleceniami do Algieru.

Liniiowy okręt Rochefort Admirała Graham oczekiwany tu iest codziennie

na powrót z Neapolu i wiezie dzieła Kanowy i podarunki dla Króla.

Angielsko - Mexykańska górnicza kompaniia zawarła z fabrykantami w Newcastle kontrakty na dostawienie parowych machin i wiele innych do kopalni narzędzi.

Wykopywanie łoża na Tamizie, gdzie ma bydź nowy most do Londynu założony, iuż się rozpoczęło. Wielka działowa łodz z parową machiną cudów w tey mierze dokazuie. W mniey iak w pół godziny wyciąga za pomocą sznura w koszach żelaznych tyle piasku i kamieni, iż 3 barki można niemi naładować.

Missyionarzowi Smith darował Król karę śmierci, ale razem nakazał, aby oddalił się z Demerary i złożył porękoymią, iż nadal nie będzie się w żadney Zachodnio - Jndyyskich posiadłościach znaydował.

Dziś rano nadeszły tu listy z Missolungi z doniesieniem, że Grecy opanowali Patras i uzbraiaią się przeciw Lepanto; 2000 Suliotów pod rozkazami Maurokordato udało się iuż przeciw tey twierdzy. W Missolungi wychodzi teraz dwa razy w tygodniu gazeta w Greckim i Włoskim ięzyku.

Z Wasingtonu piszą, że liniiowy okręt Północna Karolina o 74 działach posłany zostanie do Francyi, dla przewiezienia ztamtąd do Ameryki Jenerała Lafayette.

Podług listów z Angostury pod d. 5 Października Pułkownik Hamilton odpłynął do Londynu. Pochlebia on sobie nadzieią, że za ofiarowaniem Anglikom 10cioletniego przywileiu na prowadzenie parowemi statkami żeglugi na Oronoko, wyiedna od rządu Angielskiego uznanie niepodległości Kolumbii. — Kongres Kolumbiyski uchwalił założenie muzeum i szkoły górniczey. Wstęp do tey uchwały iest następuiący: „Zważywszy, iż w Maiu r. 1822 zawarty został traktakt z związkowemi kraiami; zważywszy daley, że umieiętności natury nie były dotąd w tey bogatey okolicy znane; że postępy w rolnictwie, kunsztach i handlu, które są źrodłami, z których bogactwa ludu wypływaią, wymagaią koniecznie rozszerzenia tych umieiętności; zważywszy, że teraz nadeszła do tego dogodna pora, ażeby drogie metale i wiele innych kruszców znayduiących się w naszych dolinach i górach nie leżały pod ziemią ukryte, stanowi Senat i Izba Reprezentantów, &c. (tu następuią poiedyncze rozrządzenia.) — Kongres zatwierdził także zawartą przez P. Zea umowę względem założenia litografii.

Do Baltimore przybyło kilkunastu uszłych z Hiszpanii wydawców pism konstytucyynych, i otworzono składkę na ich wsparcie.

Z Augszburga d. 20 Lutego.

Tuteysza Gazeta Powszechna zawiera udzielone sobie wiadomości od bawiącego w Stambule Europeyczyka o teraźnieyszym stanie państwa Osmańskiego i blisko 4letnim powstaniu Greków, a zwłaszcza o wypadkach ostatniey kampanii na wodzie i lądzie, ktore, chociaż nie ze wszystkiem są trafne, są iednak z wielu względów interessuiące. Wstęp potwierdza udzielone przez Spektatora Smirneńskiego i inne pisma doniesienia o niezgodzie pomiędzy wodzami Greckiemi. Potem zaczena się iak następuie opis stanu państwa Osmańskiego:

Nie podległa żadney wątpliwości, że Porta posiada niezmierne źrodła, ale niedołężność Dywanu, nierzetelność Tureckich urzędników, niewiadomość sztuki woienney dowodców i daremne ich usiłowania do zaprowadzenia w woysku posłuszeństwa i karności, iako też niepoięte niedoświadczenie maytkow i ich dowodców, niszczą skuteczne użycie wszystkich tych źrodeł. Sułtan, nieznaiąc trudności woiowania z ucywilizowanem na wpoł ludem, sądzi, iż dosyć iest rozkazać aby ziednać sobie posłuszeństwo, a nie zastanawia się, iż Hydra rewolucyyna nie da się tak prędko skruszyć, iak z iego rozkazu spada głowa z karku niewolnika. Baszowie po każdem posiedzeniu Dywanu odbieraią nowe i naysurowsze rozkazy, aby co bądź kosztuie, woynę z Grekami kończyli, ale te rozkazy są bezskuteczne, ponieważ maiący ie wykonać nie maią ani dzielności ani woli. Chcąc zresztą sądzić o stanie państwa po zdaniu otaczaiących tron Mężow, tedy wątpićby należało o niebezpieczeństwach. które przydalszych postępach całey Europeyskiey Turcyi grożą. Turcy nie maią żadnego wyobrażenia o rozszerzaiącey się cywilizacyi w okolicznych kraiach, i fałszywie o rzeczach sądzą. Liczba oświeconych bardzo iest mała; zaślepienie i niewiadomość iest u podnoszka tronu prawie tak wielka, iak w naynędznieyszey chacie. Wszystkie iednak klęski nie poniżyły dumy; Janczar sądzi się bydź niezwyciężonym, Wezyr drugim Kiupurli. Kapitan Basza mniema tylko chcieć, aby stał się drugim Chaireddin, i wszyscy staraią się wmówić w Sułtana, że iest Solimanem. Lecz wszystkim zbywa na wielkości duszy, światle, nieinteressowności i karności swoich wzorów. Grecy wystawionemi są w Stambule słabemi i niebędącemi w stanie opieraniа się długo zwycięzkiemu woysku Sułtana. Podobne sądzenie byłoby oboiętnem i przypisaćby go można fantazyi wschodniey, gdyby nie wychodziło z ust samychże rozumnych Turkow, i przez nie, zaniedbane są wszystkie urządzenia i sposoby do zwycięztwa. Z wszystkich stron żądaią Baszowie pieniędzy, dla prowadzenia woyny i zapłacenia woyskom żołdu, ktore niepłatne rozchodzą się. Posłanie pieniędzy albo nie następuie, albo iest niedostarczaiące. Takim sposobem Mustafa Basza Skutary, naczelny Wódz przeciw Morei działaiącego woyska, nie mogł wstrzymać odstrychnienia się kilkunastu tysięcy Albańczykow, na których biegłości w woiowaniu naywięcey mogł polegać. Mimo tego wydaie skarb niezmierne summy na woysko, lecz te zostaią w ręku chciwych urzędników i liwerantów, a woyska z głodu i niedostatku wszelkiego rodzaiu giną. Są nawet przykłady, że Baszowie w porozumieniu z chciwemi liwerantami sprzedawali kryiomo powstańcom żywność. — Wypadek ukończoney teraz trzeciey kampanii, nie iest tego rodzaiu, aby mógł szczególniey dumie Turkow pochlebiać. Tureckie państwo wystawione iest na napady Grekow, a Albańczykowie sprzedaią swą służbę więcey daiącemu. Na całem połwyspie trzymaią się tylko iesżcze Patras, Koron i Modon. Patras iest ściśle oblężony, a wieść o poddaniu się obu ostatnich twierdz nabiera coraz więcey pewności. Missolungi odparło zwycięzko wszystkie attaki Mustafy Baszy i iest na nowo przez mieszkańcow Zante w potrzeby opatrzone. Ateny są

przez Greków osadzone, a Korynt musiał im się d. 3 Listopada z głodu poddać. — Stosunki Porty na morzu nie są wprawdzie tak niepomyślne, iak na lądzie, wszelako zabranie kilku okrętów nie stanowi zwycięztwa. Archipelag wystawiony ciągle iest na takie same iak dawniey niebezpieczeństwa i niepewność. Nieszczęśliwe wyspy Syra, Tina i Nonie, które powiększey części zamieszkuią katolicy, zarówno obawiaią się opieki Turków, iak napadu Greków. Na Kandyi nie iest ieszcze rzecz roztrzygniona. Samos zabezpieczyła się przeciw napadowi; Scio cierpi nędzę, a Negrepont iest zagrożony. Flotylla Abolabat Baszy w odnodze Volo z 6 okrętów złożona została przez Greków wziętą. Powstańcy czynią ciągle mnieyszą Azyią przez wylądowania niespokoyną, a brzegi Syryi wystawione są na rozboie morskie. Zresztą brak pieniędzy wstrzymał działania morskie Greków w ostatniey kampanii. Spezzioci kilka tylko okrętów maią na morzu, a Hydryioci so tylko mogli uzbroić. Jpsarioci nie czynili żadnych ważnych przedsięwzięść, i zdaie się, iż zerwana iest zgoda pomiędzy trzema temi wyspami. Ze wszystkiego okazuie się iednak, że powstańcy wiele iuż zyskali, gdy nic nie utracili, i że chociaż nie bardzo swoie położenie polepszyli, ale Porty pogorszyli. Można nawet powiedzieć, iż ieżeli Porta nie użyie innych środków, iak dotąd, i nie zmieni swoiego systematu działań, tedy nigdy powstańców niepokona. — Przybyły d. 6 Grudnia do Stambułu z 11 okrętami i 3 zabranemi Greckiemi statkami Kapitan Basza, Hussan Mehmed Basza, przyięty bardzo dobrze został od Sułtana, i od iego przybycia zgromadza się codziennie Dywan. Słychać, iż Ministrowie naradzaią się ustawicznie nad środkami przywrócenia spokoyności w Grecyi. Lecz wszystkie usiłowania Porty w tym względzie będą darowane, ieżeli układy nie będą opierać się na pewney gwarancyi, któraby zgodną była z teraźnieyszem położeniem powstańców, lub ieżeli Porta przy dalszem prowadzeniu woyny nieobierze zręcznieyszych i rzetelnieyszych Wodzów i zamiast tysiąców nie poszle Baszom milliionów piastrów dla płacenia woyskom żołdu.

Z Włoch d. 17 Lutego.

Słychać, iż Oyciec S. wyznaczył Jezuitom na utrzymanie kollegium Rzymskiego rocznie 12,000 szkudów.

Pensyioniści Akademii Francuzkiey w Rzymie czynią teraz własnym kosztem odkopywania, i obok forum Trajana odkryto dwa piękne słupy i część dawnego bruku. Chcą całe forum przekopać. Nadto znaleziono napis, nad którego wyiaśnieniem trudnią się teraz uczeni. Przy rozpoczętych w drugich mieysćach kopaniach odkryto iuż kilka ułamków posągów.

Przez śmierć Hrabiny Albani w Florencyi biblioteka Medyceuszów znaczne uzyskała nabycie. Rzeczona Hrabina posiadała bowiem wiele książek i dzieł kunsztu, które należały do iey przyiaciela, sławnego Alfieri, pomiędzy któremi znaydowało się wiele rękopismów, tłumaczeń i wypracowań Alfierego. P. Faber, dziedzic po Hrabinie darował ten skarb bibliiotece Florenckiey.

DODATEK
DO Nro 20.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA DNIA 10 MARCA 1824 ROKU we SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

MOWA
Jaśnie Wielmożnego NIKOROWICZA,
Prezesa Sądu Appellacyynego
Wolnego Miasta Krakowa i iego Okręgu.
Miana na Posiedzeniu Towarzystwa Dobroczynności Krakowskiego, w skutek Uchwały tegóż Towarzystwa, w dniu 29 Lutego r. b. zapadłey, umieszcza się w następuiącey osnowie:

" Otwieraiąc dzisieysze posiedzenie Towarzystwa Dobroczynności, postrzegamy z nieukoionym żalem Serc naszych, nieobecność szanownego naszego Naczelnego Członka, Stanisława Mieroszewskiego, którego w d. 15 b. m. przeyście do wieczności, cała Publiczność wraz z osieroconym naszym Towarzystwem, przy obrzędach Religiyynych opłakiwała, i dotąd w żalu pogrążona zostaie. — Zbyt daleko i nie w swoim mieyscu dałbym popęd uczuciom moim, gdybym usiłował wystawić znakomite, tego czci godnego Męża przymioty, i niepospolite, tak w puplicznym, iako i domowym życiu położone zasługi. Ani słowom ust moich, tyle z zaufaniem powierzyć mógłbym, aby wydatność Cnot Jego, w zasłużoney wartości oddać miały. — Wreszcie, nader ściśle Jego szacowney dla mnie przyiaźni stosunki, w trwałey zawsze wyryte pamięci, a ztąd pochodząca tkliwość, tłumiłaby we mnie głos świadectwa, iakie z tego mieysca, Przyiacielowi ludzi, zeznać winienem. — To więc tylko w krótkości namienię, co do Jego uczczenia w względzie Instytutu Towarzystwa Naszego, i do zaspokoienia naszey w tym celu troskliwości, zmierzać może. — Smierć Jego wzorowa, sprawiedliwym tylko ludziom właściwa, po odbytey wyrokami Nieba, zakreśloney ziemskiey podróży, przeniosła Go pewnie, do szczęśliwey Wieczności, w nadgrodę cnotliwych i ciągłych Czynów. Byliśmy ich dla dobra Towarzystwa naszego poświęconych, naocznemi Swiadkami; powtórzmy więc tylko dziś z wdzięcznością cośmy tyle razy z uwielbieniem postrzegali.

Jle to On, od samego zawiązku naszego Towarzystwa, któremu szanowny Naczelnik Rządu naszego,, pierwszy

ruch dzielnie nadał, na zasadach Religii oparty, smiałym krokiem, z tęgością charakteru działaniom swym zwyczayną, postępuiąc, zaymował się gorliwie, ustaleniem losu ludzi, od Natury lub fortuny, na cierpienie skazanych! — Jle, walcząc mężnie z napotykanemi na zawadzie trudnościami, a nawet i z przesądami, wynaydował trafnych szródków dla pomnożenia dochodów na wsparcie potrzeb ubostwa, nagłych i nieuchronnych, ktoreby razem, i Publiczności, ofiary na ten cel niosącey, przyiemność, i cierpiącey ludzkości, zasiłek przynosiły! — Jle nakoniec do utrzymania tego prawdziwie Olbrzymiego dzieła, czynił zabiegów, i ponosił trudów, aby w nim nieodbycie potrzebny porządek, stopniami zaprowadzony, i udoskonalony oglądał! — W takim zawodzie gorliwości, prawdziwą cechę Oyca, i Opiekuna ubogich maiącey, nie dosyć było dla Stanisława Mieroszewskiego, wchodzić w pierwsze potrzeby fizycznego ich życia, iakiemi są: pokarm, okrycie, schronienie, i utrzymowanie zdrowia przez Lekarzy do Towarzystwa wchodzących, i tym potrzebom zaradzać; lecz razem z temi wysileniami łączyła się w Nim gorliwość maiąca na pierwszym celu, aby od okropności nędzy, w Domu Dobroczynności ratowaney, okropność niemoralnego życia, na zawsze usuniętą została. — I w tym celu, za staraniem Jego, i przychyleniem się Władzy duchowney Kaplica w Sali iedney przysposobiona, i Katecheta ustanowiony został. — Nie uszła ieszcze uwagi Jego troskliwość, o losie niemowlęcych Istót, przy Rodzicach w tym przytułku umieszczonych, gdy dla obuy płci, oddzielne sale przeznaczaiąc, wychowanie do ich wieku i stanu, zapewnił; a przez to skutecznie zaradził, iż ci, którzy byliby zarodkiem przyszłych nędzarzów, staną się w czasie, użytecznemi w społeczności Członkami; iakoż za życia swego ieszcze, miał pociechę oglądać skutki Swego usiłowania, przez wyiście w części, z przytułku tego chłopców i dziewcząt do Rzemiosła lub prywatnych usług sposobiących się, a dla dalszego posunięcia i ułatwienia tych zamiarów, ostatnią swoią piśmienną wolą, ofiarę na opatrzenie rociu dziatek, w czasie ich wyiścia z domu ubogich, przeznaczył. — Zgoła, ze wszystkiem w krotkich słowach zamknę. Stanisław Mieroszewski, tak świętemu Opieki nad Ubostwem celowi, maiątek, zdrowie, i całego Siebie oddał.

O! iakże upadły ten Filar Towarzystwa Naszego, tak daleko i szczęśliwie posuniętą, obaliłby Budowę! gdyby przykład Mieroszewskiego nie utrudzoney gorliwości, a przez to nie ocenioney dla Dobra ludzkiego posługi, razem z Zwłokami Jego, z oczu naszych miał bydź usunięty; Ale ufni w Bogu, troskliwość naszą zaspokóymy tą myślą, iż mamy na Czele Naszym szanownego Pasterza, a razem Towarzystwa naszego.

Zgasły nasz Czci godny Członek, we wszystkich swych działaniach, opiekończym zamiarom tego Pasterza i Prezesa naszego trafnie odpowiadaiąc, ducha gorliwości Jego Pasterskiey, w czyny swoie, około dobra Jnstytutu naszego, że tak powiem, przelał. — Postrzegł ten szanowny Pasterz, Prezes Nasz, tak wielką szczerbę przez śmierć Mieroszewskiego Towarzystwu naszemu zrządzoną; oddawszy więc ostatnią, śmiertelnym Jego

zwłokom posługę, a duchowi Jego otworzywszy wieczysty Szczęśliwości przybytek, troskliwy o nieprzerwaną nad losem Ubóstwa opiekę, na zasadzie Ustaw Towarzystwa naszego, znalazłszy w Osobie *Krzysztofa Dobińskiego*, godnego naśladowcę Stanisława Mieroszewskiego, doradzco nominować Go, i do zastępczych czynności wezwać raczył.

Pozostało i godne plemie Stanisława Mieroszewskiego w Gronie Towarzystwa naszego; które śladami Oyca chcąc postępować, idzie na wyścigi do usług cierpiącey ludzkości. Już naystarszy Syn Jego Alexander, teraźnieyszy Ordynat, ubiega się o udzielenie Sobie Sali, pod Opieką Oyca dotąd utrzymowaney; z równą gorliwością i dway drudzy, Jgnacy i Jan, do czynnych usług dla dobra ludzkości spieszą, a tym sposobem, Cnoty i zasługi Oyca, w Domu Jmienia Swego, wieczystemi uczynić pragną.

Jeszcze i Ciebie Teklo z Hr. Wodzickich Małachowska, Prezesowo Dam do Towarzystwa naszego wchodzących, a równie z Tobą gorliwych, na utulenie żalu naszego, po stracie Współpracownika Twego łaskawa Opatrzność zachowuie! — Twoim to szczególniey i Jego dobroczynnym zamiarom, winno Towarzystwo nasze, całość, porządek i trwałość swoią. W twoiey dla szczęścia ludzkiego posłudze, odzywać się zawsze będzie pamięć Stanisława Mieroszewskiego: a Towarzystwo nasze podobnym duchem natchnione, podwaiaiąc gorliwe usiłowania, obfitą znaydzie nadgrodę w ustaleniu tego dobroczynnego Jnstytutu, przy Opiece Wysokiego Rządu naszego, i Jego szanownego Naczelnika.

Z Paryża d. 24 Lutego.

D. 21 dał Król prywatne posłuchanie Posłowi Sardyńskiemu.

Jenerał porucznik Hr. Guilleminot wyiedzie w przyszłym miesiącu na swoie poselstwo do Stambułu. Pomiędzy osobami, które z sobą bierze, znayduie się także będący w wydziale spraw zagranicznych P. de St. Sauveur, który odbył iuż kilka poselstw do Lewantu i przez J. K. M. mianowany iest Vicekonsulem w Stambule.

D. 15 b. m. okręt Trydent o 74ch działach pod Kapitanem Morice popłynął z woyskiem z Brestu do Martyniki, a bryk Lancier pod dowództwem Kapitana Hr. Rossy do Brazylii. — D. 19 fregata Marya Teressa o 24 działach i bryg Faunus odpłynęły z Tulonu do południowego półkręża.

Pułkownik żandarmeryi, Baron Lané, który podciągniony iest teraz pod sąd, że bez pozwolenia nosił ordery i nawet rozdawać miał, kazał w Dzienniku Sporów umieścić pismo, w którem wyraża: "że iest przyzwyczaiony znosić prześladowania, ale też także wychodzić z nich zwycięzko.„

Pobyt woyska naszego w Hiszpanii ma tymczasowo oznaczonym bydź na lat trzy.

Kilkunastu officerów Hiszpańskich, którzy pod Miną służyli, a mianowicie artylerzystów i inżynierów, popłynęli z Marselii do Grecyi.

Trzy ogromne woły z Departamentu Kalwados będą podług dawnego zwyczaiu we wtorek zapustny przez miasto nasze przeprowadzone; ieden z nich ważyć ma 30 cetnarów.

W tych dniach wyszło tu znowu kilka drukowanych pism, iak n. p. 1) Do obieraczów wieyskich; 2) Pokorne przełożenie i prośba do PP. obieraczów r. 1824; 3) Dawny obieracz do Mini-

strów J. K. Mci; 4) Pieśń o używaniu prawa obieralności, &c.

Prefekt departamentu Sekwany (podług Dziennika Goniec) posłał prezesom listy obieraczów. i przy każdem nazwisku oznaczony iest stopień przychylności obieracza do Ministrów. B. oznacza iż poniekąd polegać na nich można, B. B. którym pewnie ufać można, a B.B.B. nakoniec względem których żadney niema wątpliwości. Przeciwni oznaczonemi są: M. M. M. M. M. M.

Wczoray w wieczór przybyło do banku 6 wozów ze złotem i srebrem. Skarb ceni 25 mill. Fr. wynoszący przybył z Tuluzy i przez Dom Rothschilda w banku złożony został.

Były wexlowy ajent Mussant, który za oszukaństwo był zaocznie osądzony został tu wczoray uwięziony. Wszyscy sądzili, iż uiechał z Francyi.

Jedno z pism tuteyszych podaie kupuiącym łatwy sposób poznania, ieżeli płótno iest wapnem bielone. Potrzeba tylko kawałek płótna włożyć w winny ocet, i ieżeli iest w nim wapno, tedy po kilku minutach zacznie syczeć i wrzeć.

TEATR NARODOWY.

We Czwartek dnia 11 b. m. daną będzie na żądanie, wielka Traiedya ze śpiewami w 3 aktach, z Dzieiów oyczystych przez J. U. Niemcewicza wierszem oryginalnie w ięzyku polskim napisana, pod nazwiskiem: *Zbigniew.*

W Niedzielę zaś d. 14, dany będzie po drugi raz 1wszy akt wielkiey Włoskiey Opery: *Król Teodor w Wenecyi.* — Poprzedzi Komedyia w 1 akcie: *Pięć Siostr a jedna.*

Dnia 8 i 9 Marca 1824 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.		2.		3.		4.	
Korzec	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr
— *Pszenicy*	12	—	11	—	10	15	9	15.
— *Zyta*	7	15	7	—	6	15	6	—
— *Jęczmienia*	6	—	5	—	4	15	—	—
— *Owsa*	3	18	3	15	—	—	—	—
— *Jagieł*	18	10	17	—	16	—	15	15
— *Grochu*	8	—	7	—	6	15	—	—
— *Rzepaku*	20	—	19	—	17	—	—	—

W Gdańsku dnia 27 Lutego.

Łaszt 3. Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	540	do	720
Żyta	—	—	300	—	330.
Jęczmienia	—	—	240	—	253.
Owsa	—	—	180	—	198.
Grochu	—	—	330	—	360.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 76 Ciągnieniu dnia 10 Marca r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

15. 27. 61. 73. 42.

Przyszłe 77 Ciągnienie dnia 17 Marca r. b. przypada.

DONIESIENIA.

Z mocy Rezolucyi Trybunału I. Jnstancyi W. M. K. i Jego Okręgu dd. 5 b. m. i r. do Liczby 618 rozpocznie się Licytacya ruchomości po ś. p. Wacławie Rohliku pozostałych iako to: Garderoby, kosztowności, Sprzętów domowych gospodarskich dnia 11 b. m. i r. o godzinie 9tey ranney w Domu zmarłego przy Ulicy Wiślney pod Liczbą 269 — W Krakowie dnia 6 Marca 1824 roku.

A. Matakiewicz, Notar.

W dniu 12 Marca r. b. 1824. o godzinie 10 z rana w Wsi Brzeziu Szlacheckim odbędzie się Licytacya w drodze Exekucyi Sądowey 85 korcy Ziemniaków.

Jtem dnia 15 Marca r. b. o godzinie 10 z rana tamże odbdzie się Licytacya 200 korcy Ziemniaków i 50 kop Jęczmienia, następnego zaś dnia tu w Krakowie za Nową bramą na targu bydlanym sprzedanemi zostaną Krowy, Woły, Konie, i t. d.

W Krakowie dnia 8 Marca 1824 r.

H. Salomoński, Kom. Sąd.